

класична земља малих и слободних земљорадника. Као прави сељачки ратови ископали су били устанци под Црним Ђорђем између 1804 и 1813. и рат са Турском од 1878 гроб феудализму и оставили за собом преко девет десетина сељачког народа као слободне власнике имања до 20 хектара у обиму. Од тог доба велики посед био је тако проређен, да су по последњем попису само још осморица Срба држали као своју својину више од две стотине хектара, а да би се мали заштитили од зеленашлука и пропадања, изузео је закон од 1873. кућу са потребном стоком и сељачким прибором, као и пет јутара земље од поверљачког права стављања забране. И тако више није ни требало тек свечаног прогласа Краљевина-Регента од 6. јануара 1919: „Сваки Србин, Хрват и Словенац има да буде газда на своје земљишту. У нашој слободној држави сме бити само слободних власника,” па да сељацима пукне пред очима, да је спајање Јужних Словена 1918. значило онаку исту социјалну Револуцију као и истеривање Турака из Македоније и Ст. Србије и Владина Уредба од 25. фебруара 1919. која је прогласила чивчије, кметове и колоне сопственицима земље коју обрађују и објавила одузимање и поделу великих поседа у целој Држави, примљена је била као нешто што се очекивало.

Разуме се, да су до данас за ту аграрну реформу обележени путеви, којима ће се њојин поћи и ко буде једном писао њену историју, мораће забележити лепих ствари о отвореним и тајним отпорима оних који су били у притежању, те су с тога уображавали да су у праву; да не мисли озбиљно са ослобођењем